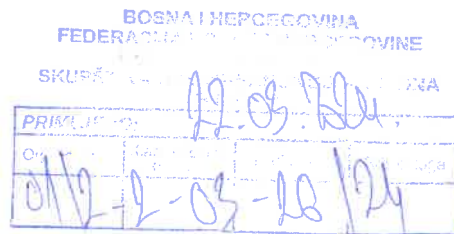

Broj: 03-02-4190-21/2023
Bihać, 14.03.2024.godine

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

PREDMET: Izvještaj o realizaciji kantonalnih i federalnih novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2023. godinu, dostavlja se

Na osnovu člana 96. i 181. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), u prilogu vam dostavljamo Izvještaj o realizaciji kantonalnih i federalnih novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2023. godinu, uz sljedeće:

O b r a z l o ž e n j e

Vlada Unsko-sanskog kantona je na svojoj 30. sjednici održanoj dana 14.3.2024. godine razmatrala i Zaključkom broj: 03-02-51-367/2024, prihvatila Izvještaj o realizaciji kantonalnih i federalnih novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2023. godinu obrađivača Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, koji vam se upućuje na razmatranje.

S poštovanjem.

Prilog: Izvještaj o realizaciji kantonalnih i federalnih novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2023. godinu (4x)

Dostavljeno:
1. Naslovu
2. a/a

PREMIJER KANTONA
Nijaz Mušić, MA

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 5/08), člana 57. stav (5) Zakona o izvršavanju Budžeta Unsko-sanskog kantona za 2023. godinu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 6/23, 11/23 i 30/23), na prijedlog Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Vlada Unsko-sanskog kantona na 30. sjednici, održanoj dana 14.3.2024. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Prihvata se Izvještaj o realizaciji kantonalnih i federalnih novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2023. godinu i isti se upućuje Skupštini Unsko-sanskog kantona na razmatranje i usvajanje.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-02-51-367/2024
Bihać, 14.3.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
THE UNA-SANA CANTON
MINISTRY OF AGRICULTURE,
WATER MANAGEMENT AND FORESTRY

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI KANTONALNIH I FEDERALNIH NOVČANIH
PODRŠKI U PRIMARNOJ POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI ZA 2023.
GODINU

Bihać, februar 2024. godine

I - Uvod

Mjere novčanih podrški u poljoprivredi su novčana sredstva iz Budžeta Unsko-sanskog kantona i Federacije Bosne i Hercegovine koja imaju za cilj podršku poljoprivrednoj proizvodnji i razvoju ruralnog područja.

Poljoprivreda je od posebnog značaja za ekonomski, socijalni i ekološki razvoj USK-a. Prirodni uslovi za poljoprivrednu proizvodnju - geografska i opšta obilježja klime USK-a dozvoljavaju raznovrsno strukturiranje poljoprivrede.

Budžetska sredstva se dodjeljuju na osnovu Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Službene novine Federacije BiH" broj: 42/10 i 99/19) i Zakon o novčanim podrškama u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na Unsko-sanskom kantonu ("Službeni glasnik USK-a" broj: 7/08, 4/12 i 9/23).

II – Utrošak sredstava

II.I. Utrošak sredstava iz Budžeta Unsko - sanskog kantona za 2023. godinu

Na osnovu člana 46. i 54. Zakona o izvršenju Budžeta Unsko - sanskog kantona za 2023. godinu ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 6/23, 11/23 i 30/23), Opći i posebni uslovi za ostvarivanja prava na novčanu podršku propisani su Odlukom o vrsti, osnovnim kriterijima i načinu ostvarivanja novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji iz Budžeta Unsko-sanskog kantona za 2023.godinu ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona" broj: 13/23 i 29/23) i Uputstvo za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2023. godinu ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona" broj: 13/23 i 15/23), te na osnovu Rješenja Ministarstva finansija o preraspodjeli sredstava u Budžetu Unsko – sanskog kantona za 2023. godinu broj: 04-11-108/23-P od 22.11.2023. godine:

- Za Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima - poticaji u poljoprivredi i poljoprivrednoj proizvodnji sa ekonomskog koda: 614500, KAP004 u iznosu od 9.036.500,00 KM.
- Ruralni razvoj – subvencioniranje ruralnog razvoja kod mladih poljoprivrednika sa ekonomskog koda 614500, KAP010, u iznosu od 500.000,00 KM.
- Kapitalna ulaganja iz oblasti poljoprivrede – sa ekonomskog koda 615500, KAP015, u iznosu od 720.000,00 KM.

Tabela 1. Planirana sredstva kantonalnih novčanih podrški po vrstama podrške za 2023. godinu

šifra	Vrsta proizvodnje	Iznos KM/jed mjere	Planirana sredstva
	Ekonomski kod 614500KAP 004		
A-1	Sufinansiranje laboratorijskih pretraga mlijeka, nabavke goriva za proljetnu sjetvu 2023. godinu i reformsko djelovanje u cilju poboljšanja kvaliteta i prinosa u poljoprivrednoj proizvodnji na području Unsko - sanskog kantona	0,14 KM/litra	5.256.782,59
A-2	Sufinansiranje ishrane, vještačkog osjemenjavanja i veterinarsko-zdravstvenih usluga rasplodnog ženskog podmlatka goveda	650,00 KM/grlu	710.100,00
A-3	Tov junadi	650,00 KM/grlu	10.400,00
A-4	Uzgoj goveda u sistemu krava -tele	600,00 KM/grlu	22.800,00
A-5	Sufinansiranje nabavke osnovnog stada - nabavka gravidnih junica	25% od nabavne cijene po grlu ili maksimalno 1.000,00 KM/grlu	398.010,00
A-6	Sufinansiranje pretraga na američku gnjiloću kod pčela	15,00 KM/društvu	663.960,00
A-7	Sufinansiranje nabavke hrane i veterinarsko zdravstvenog nadzora riblje mladi	0,07 KM/komadu	45.120,60
A-8	Proizvodnja konzumnih jaja	1,70 KM/kljunu	16.660,00
A-9	Uzgoj podmlatka ovaca i koza	8,50 KM/grlu	108.749,00
B-1	Proizvodnja povrća na otvorenom - kornišon	0,25 KM/kg	279.000,00
B-2	Proizvodnja jagodičastog voća na otvorenom: (malina, kupina, borovnica, jagoda i aronija)	0,90 KM/kg	454.500,00
B-3	Proizvodnja povrća, jagode, jednogodišnje maline i cvijeća u zatvorenom prostoru	8,00 KM/m ²	956.946,80
B-4	Proizvodnja kontejnerskih presadnica povrća	0,18 KM/komad	35.926,38
B-5	Sufinansiranje nabavke sadnica drvenastog i jagodičastog voća za podizanje novih zasada	40% od nabavne cijene sadnica/kom	8.678,06
B-6	Proizvodnja gljiva	7,00 KM/m ²	3.500,00
B-7	Sufinansiranje imputa u proizvodnji ljekovitog bilja - kamilica, menta i matičnjak	300,00 KM/ha	330,00
C-1	Ponovljeni postupci prema ZUP-u		34.734,57
C-2	Novčane podrške za certificiranu ekološku/organsku biljnu proizvodnju	4.900,00 KM/ha	30.302,00
	UKUPNO:		9.036.500,00
	Ekonomski kod 614500KAP010		
I-1	Ruralni razvoj- subvencioniranje ruralnog razvoja kod mladih poljoprivrednika.	Do 80% nabavne cijene/maksimalno 15.000,00 KM	500.000,00
	Ekonomski kod 615500KAP015		
D-1	Kapitalna ulaganja iz oblasti poljoprivrede	Do 50% nabavne cijene/maksimalno 10.000,00	720.000,00
	SVE UKUPNO:		10.256.500,00

Izvor: Odsjek za novčane podrške.

Tabela 2. Isplaćena sredstva kantonalnih novčanih podrški po vrstama podrške za 2023.godinu

Broj aplikacija	Šifra	Vrsta proizvodnje	Jedinica mjere	Količina	Iznos u KM / jedinica mjere	Odobrena sredstva
1157	A-1	Sufinansiranje laboratorijskih pretraga mlijeka i nabavke goriva za proljetnu sjetvu u 2023. godini i reformsko djelovanje u cilju poboljšanja kvaliteta i prinosa u poljoprivrednoj proizvodnji na području Unsko-sanskog kantona	l	37.548.447,39	0,14	5.256.782,59
578	A-2	Sufinansiranje ishrane, vještačkog osjemenjavanja i veterinarsko zdravstvenih usluga rasplodnog ženskog podmlatka goveda	grlo	1.093,00	650,00	710.100,00
8	A-3	Tov junadi	grlo	16,00	650,00	10.400,00
4	A-4	Uzgoj goveda u sistemu krava-tele	grlo	38,00	600,00	22.800,00
62	A-5	Sufinansiranje nabavke osnovnog stada-nabavka gravidnih junica	komad	400,00	25% od nabavne cijene po grlu ili maksimalno 1.000,00 KM/grlu	398.010,00
640	A-6	Sufinansiranje pretraga na američku gnjiiloću kod pčela	društvo	44.264,00	15,00	663.960,00
2	A-7	Sufinansiranje nabavke hrane i veterinarsko-zdravstvenog nadzora riblje mladi	komad	644.580,00	0,07	45.120,60
2	A-8	Proizvodnja konzumnih jaja	kljun	9.800,00	1,70	16.660,00
113	A-9	Uzgoj podmlatka ovaca i koza	grlo	12.794,00	8,50	108.749,00
329	B-1	Proizvodnja povrća na otvorenom - kornišon	komad	1.109.907,04	0,25	277.476,89
310	B-2	Proizvodnja jagodičastog voća na otvorenom: malina, kupina, borovnica, jagoda i aronija	komad	503.171,43	0,90	452.854,31
247	B-3	Proizvodnja povrća, jagode, jednogodišnje maline i cvijeća u zatvorenom prostoru	m2	119.446,35	8,00	955.570,80
2	B-4	Proizvodnja kontejnerskih presadnica povrća	kom	199.591,00	0,18	35.926,38
4	B-5	Sufinansiranje nabavke sadnica drvenastog i jagodičastog voća za podizanje novih zasada	kom	21.461,86	40 % od nabavne cijene sadnica/komadu	8.584,74
1	B-6	Proizvodnja gljiva	m2	500,00	7,00	3.500,00
1	B-7	Sufinansiranje imputa u proizvodnji ljekovitog bilja - kamilica, menta i matičnjak	ha	1,10	300,00	330,00
5	C-1	Ponovljeni postupci prema ZUP-u	0	3.626,00	0,00	5.432,57
4	C-2	Novčane podrške za certificiranu ekološku/organsku biljnu proizvodnju	ha	6,18	4.900,00	30.302,00
3469						9.002.559,88
Ekonomski kod 615500 KAP015						
250	D-1	Kapitalna ulaganja iz oblasti poljoprivrede	komad	250 zahtjeva	Do 50% nabavne cijene/maksimalno 10.000,00 KM	717.377,07
250		UKUPNO D-1				717.377,00
Ekonomski kod 614500 KAP 010						
32	I-1	Ruralni razvoj - subvencioniranje ruralnog razvoja kod mladih poljoprivrednika	komad	32 zahtjeva	Do 80% nabavne cijene/maksimalno 15.000,00 KM	227.690,23
32		UKUPNO I-1				227.690,23
3751						9.947.627,18

Ukupna novčana podrška iz Budžeta Unsko –sanskog kantona u 2023. godini iznosi 9.947.627,18 KM.

Najveći iznos novčane podrške odobren je za stavku A-1 Sufinansiranje laboratorijskih pretraga mlijeka i nabavke goriva za proljetnu sjetvu u 2023. godini i reformsko djelovanje u cilju poboljšanja kvaliteta i prinosa u poljoprivrednoj proizvodnji na području Unsko-sanskog kantona u iznosu od 5.256.782,59 KM, a najmanji iznos je odobren za stavku B-7 Sufinansiranje imputa u proizvodnji ljekovitog bilja - kamilica, menta i matičnjak u iznosu od 330,00 KM.

Tabela 3. Prikaz neodobreni zahtjeva za kantonalne novčane podrške po vrstama proizvodnji u 2023. godini

Broj aplikacija	Šifra	Vrsta proizvodnje	Jedinica mjere	Količina	Neodobrena sredstva
83	A-1	Sufinansiranje laboratorijskih pretraga mlijeka i nabavke goriva za proljetnu sjetvu u 2023. godini i reformsko djelovanje u cilju poboljšanja kvaliteta i prinosa u poljoprivrednoj proizvodnji na području Unsko-sanskog kantona	l	380.924,70	53.329,45
2	A-2	Sufinansiranje ishrane, vještačkog osjemenjavanja i veterinarsko zdravstvenih usluga rasplodnog ženskog podmlatka goveda	grlo	2,00	1.300,00
1	A-5	Sufinansiranje nabavke osnovnog stada - nabavka gravidnih junica	komad	10,00	
2	A-6	Sufinansiranje pretraga na američku gnjiiloću kod pčela	društvo	58,00	870,00
1	A-9	Uzgoj podmlatka ovaca i koza	grlo	47,00	399,50
14	B-1	Proizvodnja povrća na otvorenom - kornišon	komad	30.645,80	7.661,45
1	B-3	Proizvodnja povrća, jagode, jednogodišnje maline i cvijeća u zatvorenom prostoru	m2	150,00	1.200,00
6	D-1	Kapitalna ulaganja iz oblasti poljoprivrede	komad	4.218,47	1.340,00
2	I-1	Ruralni razvoj - subvencioniranje ruralnog razvoja kod mladih poljoprivrednika	komad	28.350,00	
112					66.100,40

Izvor: Odsjek za novčane podrške.

Tabela 4. Prikaz odobrenih, isplaćenih i neisplaćenih novčani podrški sa kantonalnog nivoa u 2023. godini

Odobren iznos u KM	Isplaćen iznos u KM zaključeno sa danom 23.02.2024.godine	Preostali neisplaćeni iznos u KM na dan 23.02.2024. godine
9.947.627,18	9.805.934,26	141.692,92

Izvor: Odsjek za novčane podrške.

Tabela 5. Kvantitativna i procentualna uporedba po jedinicama poticane proizvodnje za 2022. i 2023. godinu kantonalne novčane podrške

Vrsta proizvodnje	Jedinica mjere	Količina 2022. godina	Količina 2023. godina	Razlika (kvant)	Razlika %
Sufinansiranje laboratorijskih pretraga mlijeka i nabavke goriva za proljetnu sjetvu u 2023. godini i reformsko djelovanje u cilju poboljšanja kvaliteta i prinosa u poljoprivrednoj proizvodnji na području Unsko-sanskog kantona	l	38.200.035,37	37.548.447,39	-651.587,98	-1,71%
Sufinansiranje ishrane, vještačkog osjemenjavanja i veterinarsko zdravstvenih usluga rasplodnog ženskog podmlatka goveda	grlo	993	1.093,00	100,00	10,07%
Tov junadi	grlo	6	16	10,00	66,66%
Uzgoj goveda u sistemu krava-tele	grlo		38	38,00	Uvedena nova stavka
Sufinansiranje nabavke osnovnog stada-nabavka gravidnih junica	komad		400	400,00	Uvedena nova stavka
Sufinansiranje pretraga na američku gnjiloću kod pčela	društvo	42.099,00	44.264,00	2.165,00	5,14%
Sufinansiranje nabavke hrane i veterinarsko-zdravstvenog nadzora riblje mladi	komad	1.273.800,00	644.580,00	-629.220,00	-49,40%
Proizvodnja konzumnih jaja	kljun	9.500,00	9.800,00	300,00	3,15%
Uzgoj podmlatka ovaca i koza	grlo	12.811,00	12.794,00	-17,00	-0,14%
Proizvodnja povrća na otvorenom - kornišon	komad	1.570.613,33	1.109.907,04	-460.706,29	-29,34%
Proizvodnja jagodičastog voća na otvorenom: malina, kupina, borovnica, jagoda i aronija	komad	751.193,21	503.171,43	-248.021,78	-33,02%
Proizvodnja povrća, jagode, jednogodišnje maline i cvijeća u zatvorenom prostoru	m2	93.181,00	119.446,35	26.265,35	28,18%
Proizvodnja kontejnerskih presadnica povrća	kom	190.366,00	199.591,00	9.225,00	4,84%
Sufinansiranje nabavke sadnica drvenastog i jagodičastog voća za podizanje novih zasada	kom	19.616,58	21.461,86	1.845,28	9,40%
Proizvodnja gljiva	m2	500	500	0,00	
Sufinansiranje imputa u proizvodnji ljekovitog bilja - kamilica, menta i matičnjak	ha		1,1	1,10	Uvedena nova stavka
Novčane podrške za certificiranu ekološku/organsku biljnu proizvodnju	ha	1	6,18	5,18	-16,19%

Izvor: Odsjek za novčane podrške.

- Niska produktivnost je osnovni problem sektora poljoprivrede u USK-a. Ona direktno oblikuje nivo konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje, a time i dalji razvoj sektora i njegovu uspješnost. Tehničko-tehnološka modernizacija i razvoj sektora u svim elementima su ključ rješavanja ovog problema.

U tom smislu veoma je važno jačati:

- a. biološku osnovu proizvodnje (modernizacija sortimenta, pasminske struktura osnovnog stada, dostupnost i kvalitet repromaterijala i sl.),
- b. opremljenost farmi (modernizacija i dostupnost moderne mehanizacije),
- c. infrastrukturu neophodnu za prilagođavanje klimatskim promjenama (sistemi navodnjavanja, ranog upozoravanja, protivgradne zaštite, zaštite od poplava, mraza i sl.),
- d. organizaciju poslovanja (postžetvena manipulacija, logistička podrška farmerima, dostupnost različitih usluga vezanih za tehnološko unapređenje proizvodnje i sl.). Temeljni cilj tehničko-tehnološkog unapređenja je jačanje dohotka i konkurentnosti farmera. Bez tehničko-tehnološkog razvoja nije moguće ispuniti zahtjeve atraktivnih lanaca snabdijevanja čiji su osnovni zahtjevi: kontinuitet, kvantitet i stabilnost kvaliteta. Drugim riječima, pozicija poljoprivrednih proizvođača i na domaćem i na inostranom tržištu bit će veoma nepovoljna, što će motivisati proizvođače da se opredijele za strategiju cjenovne konkurentnosti. Tehničko-tehnološka modernizacija sektora je dugoročan proces koji je u direktnoj vezi sa jačanjem transfera znanja, tehnologija i informacija.

Na osnovu prethodno navedenog po prvi put ovo Ministarstvo je uvelo novu stavku Sufinansiranje nabavke osnovnog stada - nabavka gravidnih junica što se pokazalo pozitivno jer je zaprimljeno 62 zahtjeva sa ukupno 400 grla gravidnih junica. Na ovaj način se ide ka remontu ili obnovi stada sa zdravim visokoproduktivnim junicama, što je jako bitno u pogledu proizvodnje mlijeka.

U 2023. godini uvedena je stavka – kapitalna ulaganja iz oblasti poljoprivrede, gdje su klijenti čiji su zahtjevi bili blagovremni i potpuni ostvarili 50% od iznosa fakture, a najviše 10.000,00 KM po klijentu za priključni uređaj za animalnu i biljnu proizvodnju, nabavku novih plastenika i staklenika, oprema za biljnu proizvodnju na otvorenom i zaštićenom prostoru, oprema za pčelarstvo. Za navedenu stavku zaprimljeno je 256 zahtjeva od kojih je odobreno 250 u iznosu od 717.377,07 KM.

II.II. Utrošak sredstava iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine

Realizacija federalnih novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu)

Novčane podrške iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine realizirane su u skladu sa Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 42/10 i 99/19), Programa novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2023. godinu („Službene novine FBiH“ broj: 30/23) i Pravilnika o načinu i uslovima ostvarivanja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji („Službene novine FBiH“ broj: 54/21, 46/22 i 99/23), Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podrški po modelu ruralnog razvoja („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 52/23, 57/23 i 74/23).

Pravilnikom o načinu i uslovima ostvarivanja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji propisani su opći i posebni uslovi koje moraju ispuniti fizička i pravna lica (u daljem tekstu: klijenti) za ostvarenje prava na novčanu podršku u oblasti biljne i animalne proizvodnje, propisana potrebna dokumentacija i obrasci, način isplate, te nadzor i kontrola. Zahtjeve za ostvarenje novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji klijenti podnose općinskim/gradskim službama za poljoprivredu gdje se dalje prosljeđuju prema kantonalnom Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Tabela 6. Pregled odobrenih federalnih novčanih podrški za 2023. godinu (bez stavke „Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka“).

Broj aplikacija	Vrsta proizvodnje	Količina	Jedinica mjere	Jed. cijena (KM)	Odobreno (KM)
593	Košnice pčela, uzgoj pčelinjih zajednica	37.135,00	košnica	13,00	482.755,00
47	Košnice pčela, uzgoj pčelinjih zajednica	7.186,00	košnica	20,00	143.720,00
35	Proizvodnja goveđeg mesa – tov junadi od teladi iz domaćeg uzgoja	245,00	grla	480,00	117.600,00
28	Proizvodnja goveđeg mesa – tov junadi od teladi iz domaćeg uzgoja	217,00	grla	660,00	143.220,00
2	Proizvodnja goveđeg mesa – tov junadi od teladi iz uvoza	40,00	grla	330,00	13.200,00
4	Proizvodnja slatkododne ribe	618.189,80	kg	1,80	1.112.741,63
1	Uzgoj 18-sedmičnih pilenki	5.200,00	kljunova	0,42	2.184,00
2	Uzgoj bosanskog brdskog konja i domaćeg magarca u tipu	9,00	grla	400,00	3.600,00
2	Uzgoj bosanskog brdskog konja i domaćeg magarca u tipu	86,00	grla	450,00	38.700,00

1	Uzgoj bosanskog brdskog konja i domaćeg magarca u čistoj krvi	7,00	grla	550,00	3.850,00
1	Uzgoj domaće buše u tipu	1,00	grla	400,00	400,00
1	Uzgoj domaće buše u tipu	7,00	grla	450,00	3.150,00
8	Uzgoj goveda u sistemu krava – tele	132,00	grla	480,00	63.360,00
5	Uzgoj goveda u sistemu krava – tele	219,00	grla	660,00	144.540,00
1	Uzgoj psa tornjaka	10,00	grla	50,00	500,00
1	Uzgoj psa tornjaka	4,00	grla	60,00	240,00
1	Uzgoj rasplodne stoke - krmača	12,00	grla	250,00	3.000,00
194	Uzgoj rasplodne stoke - rasplodnih junica	1.274,00	grla	800,00	1.019.200,00
4	Uzgoj rasplodne stoke (koze)	104,00	grla	35,00	3.640,00
1	Uzgoj rasplodne stoke (koze)	25,00	grla	66,00	1.650,00
134	Uzgoj rasplodne stoke (ovce)	13.855,00	grla	35,00	480.745,10
25	Uzgoj rasplodne stoke (ovce)	5.261,00	grla	66,00	347.226,00
1091	I ANIMALNA PROIZVODNJA				4.129.221,73
82	Proizvodnja ječma, zobi i tritikala	144,52	ha	500,00	71.988,60
73	Proizvodnja ječma, zobi i tritikala	347,88	ha	600,00	208.726,86
41	Krušna žita - obeštećenje proizvodnje radi niskih prinosa i loše kvalitete	330,44	ha	400,00	132.177,32
43	Proizvodnja krušnih žita (pšenica i raž)	335,78	ha	1.000,00	335.783,30
52	Proizvodnja merkantilnog kukuruza	152,79	ha	500,00	76.392,50
47	Proizvodnja merkantilnog kukuruza	335,11	ha	600,00	201.067,68
2	Proizvodnja povrća	7,54	ha	4.000,00	30.160,00
423	Proizvodnja silažnog kukuruza grašak, grahorice i DTS	1.219,32	ha	400,00	484.496,28
310	Proizvodnja silažnog kukuruza grašak, grahorice i DTS	2.447,82	ha	484,00	1.184.742,75
2	Proizvodnja uljarica (uljana repica, suncokret i soja)	77,00	ha	800,00	61.600,00
2	Proizvodnja voća	3,47	ha	2.500,00	8.664,00
1	Proizvodnja voća - malina	2,85	ha	2.500,00	7.125,00
1	Proizvodnja grožđa i maslina	1,91	ha	2.500,00	4.775,00
1079	II BILJNA PROIZVODNJA				2.807.699,29
2170	UKUPNO ANIMALNA + BILJNA PROIZVODNJA				6.936.921,02

Izvor: Aplikacija za obradu novčanih podrški – federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Novčana podrška iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine iznosi 6.936.921,02 KM,. Najveći iznos novčane podrške odobren je za stavku Proizvodnja silažnog kukuruza grašak, grahorice i DTS u iznosu od 1.669.239,03 KM a najmanji odobren iznos je za stavku Uzgoj psa tornjaka u iznosu od 240 KM.

Tabela 7. Prikaz ukupnog broja aplikacija i ostvarenih federalnih novčanih podrški u 2022. i 2023. godini

	Broj aplikacija	Odobrena sredstva (izražena u KM)
2022.	2000	4.458.716,51
2023.	2170	6.936.921,02

Izvor: Odsjek za novčane podrške.

Tabela 8. Pregled neodobrenih zahtjeva za federalne novčane podrške za 2023. godinu

Broj aplikacija	Vrsta proizvodnje	Količina	Jedinica mjere	Jed. cijena (KM)
4	Košnice pčela, uzgoj pčelinjih zajednica	233,00	košnica	13,00
1	Proizvodnja goveđeg mesa – tov junadi od teladi iz domaćeg uzgoja	4,00	grla	480,00
1	Proizvodnja goveđeg mesa – tov junadi od teladi iz domaćeg uzgoja	7,00	grla	660,00
3	Proizvodnja krušnih žita (pšenica i raž)	16,91	ha	1.000,00
4	Proizvodnja merkantilnog kukuruza	9,60	ha	500,00
2	Proizvodnja povrća	1,24	ha	4.000,00
9	Proizvodnja silažnog kukuruza grašak, grahorice i DTS	26,90	ha	400,00
2	Proizvodnja silažnog kukuruza grašak, grahorice i DTS	4,22	ha	484,00
8	Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka - I kvartal	17.373,00	l	0,38
1	Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka - I kvartal	2.764,00	l	0,42
8	Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka - II kvartal	39.240,00	l	0,38
1	Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka - II kvartal	5.520,00	l	0,42
1	Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka - III kvartal	2.588,00	l	0,38
2	Uzgoj rasplodne stoke - rasplodnih junica	4,00	grla	800,00
2	Uzgoj rasplodne stoke (ovce)	117,00	grla	35,00
49	UKUPNO			

Izvor: Aplikacija za obradu novčanih podrški – Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

II.III Novčana podrška za mjere iz ruralnog razvoja

Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja novčane podrške po modelu ruralnog razvoja propisani su opći i posebni uslovi koje moraju ispuniti klijenti za ostvarenje prava na novčanu podršku. U 2023. godini su po ovom modelu bile planirane novčane podrške za investicije u poljoprivredna gazdinstva (podrška investicijama u sektoru poljoprivrede i prehrambene industrije, podrška investicijama u poljoprivredne mašine i priključne uređaje za biljnu i stočarsku proizvodnju, podrška investicijama u opremu za biljnu i stočarsku proizvodnju, sufinansiranje nabavke visoko kvalitetne rasplodne stoke, podrška investicijama u izgradnji, proširenje odnosno opremanje novih građevinskih objekata u svrhu obavljanja poljoprivredne proizvodnje ili njene prerade, podrška investicijama u podizanje višegodišnjih nasada, podrška za ulaganja u legalizaciju građevinskih objekata i ispunjavanje okolišnih standarda, podrška certifikaciji organske proizvodnje).

Zahtjeve za ostvarenje novčane podrške po modelu ruralnog razvoja i modela ostalih vrsta novčanih podrški klijenti su podnosili direktno Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Tabela 9. Iznos odobrenih novčanih podrški za mjere iz ruralnog razvoja u 2023. godini za klijente sa teritorije USK (po mjerama)

Vrsta mjere	Odbijenih zahtjeva	odobrenih zahtjeva	iznos odobrenih	ukupno zahtjeva
D/1-3a Investicije u polj. mašine i priklj. uređaje za biljnu i stočarsku proizvodnju	15	269	2.681.892,63	284
D/1-3b investicije u opremu za biljnu i stočarsku proizvodnju	10	30	147.345,29	40
D/1-3c Sufinansiranje nabavke visokokvalitetne rasplodne stoke	1	64	1.094.249,58	65
D/1-3d izgradnja, proširenje i opremanje novih građevinskih objekata u svrhu polj. proizvodnje	1	11	123.223,32	12
D/1-3e Investicije u podizanje trajnih nasada		4	38.009,83	4
D/1-3g Podrška investicijama u izgradnju ili proširenje odnosno opremanje građevinskih objekata u svrhu obavljanja dorade i prerade polj. proizvoda	1	7	659.102,71	8
D/2-1a Podrška za certifikaciju organske proizvodnje		4	5.510,53	4
Grand Total	28	389	4.749.333,89	417

Izvor: Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Tabela 10. Iznos odobrenih novčanih podrški za mjere iz ruralnog razvoja u 2023. godini za klijente sa teritorije USK (po općinama)

Općina	odbijenih	odobrenih	iznos odobrenih	ukupno zahtjeva
Bihać	5	39	1.693.447,13	44
Bosanska Krupa	1	35	335.742,82	36
Bosanski Petrovac	1	38	186.675,99	39
Bužim	5	27	336.595,64	32
Cazin	4	116	1.215.996,31	120
Ključ	5	47	107.402,56	52
Sanski Most		56	511.403,11	56
Velika Kladuša	7	31	362.070,33	38
Grand Total	28	389	4.749.333,89	417

Izvor: Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka

Na području Unsko-sanskog kantona otkup mlijeka vrši 6 otkupljivača / prerađivača mlijeka, kako slijedi:

- Doo „Meggle“ - Bihać
- Doo „Mliječna industrija 99“ - Gradačac
- Doo „Čapljanka“ - Sanski Most
- Doo „Dasmil“ - Bosanska Krupa
- SPZ „Šturlić milk“ - Cazin
- PZ „Planinsko mlijeko“ - Šipovo

Na području Unsko-sanskog kantona preovladavaju manja tržišno nekonkurentna poljoprivredna gazdinstva, starije dobne strukture, radne snage, slabo tehnički opremljenih u procesu proizvodnje. U cilju revitalizacije i razvoja cjelokupne stočarske proizvodnje na području našeg kantona, nužno će biti provesti niz mjera.

Unsko – sanski kanton, najrazvijenijoj poljoprivrednoj regiji u Federaciji po proizvodnji mlijeka, s vrlo dobrim prirodnim i ljudskim resursima za ekonomski profitabilnu proizvodnju mlijeka, predlažu se sljedeće mjere:

- raditi na planu donošenja pozitivnih zakonskih propisa zemljišne i nasljedne politike, kojima bi se zaustavilo daljnje smanjenje poljoprivrednih površina i postiglo okrupnjavanje imanja;
- prihvaćanjem aktivnih kreditnih linija na lokalnom i državnom nivou pojačati ulaganja u modernizaciju i proširenje postojećih proizvodnih kapaciteta, kao i izgradnju novih velikih specijaliziranih farmi;
- pojačanim intenzitetom u proizvodnju uvoditi mlada rasplodna grla mliječnih i kombiniranih pasmina krava, koza i ovaca, kojima će se direktno uticati na povećanje nivoa proizvodnje;
- maksimalnim uključivanjem struke značajnije poboljšati proizvodnju kvalitetne voluminozne krme kao najvažnije komponente u obrocima mliječnih kategorija životinja;
- saradnja sa stručnim timovima domaćih visokoškolskih ustanova, te provoditi kontinuiranu edukaciju proizvođača mlijeka, što će, indirektno, utjecati na kvalitativne i kvantitativne pokazatelje proizvodnje;
- izgradnja novih modernih farmi uz adaptaciju postojećih;

- proširenje tradicionalno važnih grana stočarstva u proizvodnji mlijeka, koje zapošljavaju znatan broj radne snage, doprinijelo bi većoj zaposlenosti mlađega radno sposobnoga stanovništva, što će pozitivno utjecati na povećanje standarda i oživljavanje ruralnih sredina našeg kantona.

Tabela 11. Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka za period IV kvartal 2022. I, II i III kvartal 2023. godine. Tabelarni i grafički prikaz po općinama za pravna i fizička lica.

Broj aplikacija	Opština	Period		Količina	Jedinica mjere	Jed. cijena (KM)	Odobreno (KM)
40	Bihać	I kvartal	IP	153.323,00	I	0,38	58.262,74
38	Bihać	II kvartal	IP	175.464,00	I	0,38	66.676,32
36	Bihać	III kvartal	IP	153.510,00	I	0,38	55.474,46
38	Bihać	IV kvartal 2022. godine	IP	149.519,00	I	0,38	56.817,22
152	UKUPNO IP(Fizička lica)			631.816,00			237.230,74
9	Bihać	I kvartal	FA	144.808,00	I	0,42	60.819,36
9	Bihać	II kvartal	FA	140.444,00	I	0,42	58.986,48
9	Bihać	III kvartal	FA	128.830,00	I	0,42	54.108,60
9	Bihać	IV kvartal 2022. godine	FA	144.988,00	I	0,42	60.894,96
36	UKUPNO FA (Pravna lica)			559.070,00			234.809,40
188	Ukupno Pravna + fizička lica			1.190.886,00			472.040,14
66	Bosanska Krupa	I kvartal	IP	315.447,00	I	0,38	115.385,08
64	Bosanska Krupa	II kvartal	IP	331.399,00	I	0,38	121.471,52
62	Bosanska Krupa	III kvartal	IP	271.600,00	I	0,38	99.846,86
68	Bosanska Krupa	IV kvartal 2022. godine	IP	301.653,00	I	0,38	114.628,14
260	UKUPNO IP(Fizička lica)			1.220.099,00			451.331,60
32	Bosanska Krupa	I kvartal	FA	981.667,00	I	0,42	412.300,14
33	Bosanska Krupa	II kvartal	FA	1.096.218,00	I	0,42	460.411,56
34	Bosanska Krupa	III kvartal	FA	1.095.709,10	I	0,42	460.197,82
32	Bosanska Krupa	IV kvartal 2022. godine	FA	899.086,00	I	0,42	377.616,12
131	UKUPNO FA (Pravna lica)			4.072.680,10			1.710.525,64
391	Ukupno pravna + fizička lica			5.292.779,10			2.161.857,24
53	Bosanski Petrovac	I kvartal	IP	181.152,00	I	0,38	68.837,76
54	Bosanski Petrovac	II kvartal	IP	232.198,00	I	0,38	88.235,24
58	Bosanski Petrovac	III kvartal	IP	206.899,00	I	0,38	76.001,96
59	Bosanski Petrovac	IV kvartal	IP	218.109,00	I	0,38	82.881,42

	Petrovac	2022. godine					
224	UKUPNO IP(Fizička lica)			838.358,00			315.956,38
9	Bosanski Petrovac	I kvartal	FA	111.976,00		0,42	47.029,92
9	Bosanski Petrovac	II kvartal	FA	170.434,00		0,42	71.582,28
10	Bosanski Petrovac	III kvartal	FA	178.900,60		0,42	75.138,25
10	Bosanski Petrovac	IV kvartal 2022. godine	FA	150.309,00		0,42	63.129,78
38	UKUPNO FA (Pravna lica)			611.619,60			256.880,23
262	Ukupno pravna + fizička lica			1.449.977,60			572.836,61
37	Bužim	I kvartal	IP	150.576,00		0,38	57.218,88
38	Bužim	II kvartal	IP	186.145,00		0,38	70.735,10
37	Bužim	III kvartal	IP	148.790,00		0,38	53.404,74
35	Bužim	IV kvartal 2022. godine	IP	129.960,00		0,38	49.384,80
147	UKUPNO IP(Fizička lica)			615.471,00			230.743,52
20	Bužim	I kvartal	FA	623.994,00		0,42	262.077,48
20	Bužim	II kvartal	FA	641.354,00		0,42	269.368,68
20	Bužim	III kvartal	FA	549.741,00		0,42	230.891,22
19	Bužim	IV kvartal 2022. godine	FA	563.557,00		0,42	236.693,94
79	UKUPNO FA (Pravna lica)			2.378.646,00			999.031,32
226	Ukupno pravna + fizička lica			2.994.117,00			1.229.774,84
216	Cazin	I kvartal	IP	923.219,00		0,38	347.372,80
217	Cazin	II kvartal	IP	953.782,00		0,38	361.168,30
213	Cazin	III kvartal	IP	828.050,00		0,38	298.297,00
218	Cazin	IV kvartal 2022. godine	IP	842.760,00		0,38	320.248,80
864	UKUPNO IP(Fizička lica)			3.547.811,00			1.327.086,90
105	Cazin	I kvartal	FA	2.328.192,00		0,42	977.840,64
107	Cazin	II kvartal	FA	2.568.271,00		0,42	1.078.673,82
106	Cazin	III kvartal	FA	2.458.442,60		0,42	1.032.545,89
105	Cazin	IV kvartal 2022. godine	FA	2.180.280,00		0,42	915.717,60
423	UKUPNO FA (Pravna lica)			9.535.185,60			4.004.777,95
1287	Ukupno pravna + fizička lica			13.082.996,60			5.331.864,85
63	Ključ	I kvartal	IP	249.395,00		0,38	94.770,10
63	Ključ	II kvartal	IP	262.471,00		0,38	99.738,98
62	Ključ	III kvartal	IP	223.671,00		0,38	84.228,74
63	Ključ	IV kvartal 2022. godine	IP	257.675,00		0,38	97.916,50
251	UKUPNO IP(Fizička lica)			993.212,00			376.654,32
27	Ključ	I kvartal	FA	307.052,00		0,42	128.961,84
27	Ključ	II kvartal	FA	326.562,00		0,42	137.156,04
27	Ključ	III kvartal	FA	274.645,00		0,42	115.350,90

27	Ključ	IV kvartal 2022. godine	FA	299.438,00		0,42	125.763,96
108	UKUPNO FA (Pravna lica)			1.207.697,00			507.232,74
359	Ukupno pravna + fizička lica			2.200.909,00			883.887,06
120	Sanski Most	I kvartal	IP	509.133,00		0,38	193.470,54
119	Sanski Most	II kvartal	IP	551.789,00		0,38	205.101,14
105	Sanski Most	III kvartal	IP	456.626,00		0,38	167.313,26
120	Sanski Most	IV kvartal 2022. godine	IP	477.706,00		0,38	181.528,28
464				1.995.254,00			747.413,22
56	Sanski Most	I kvartal	FA	1.070.516,00		0,42	449.616,72
57	Sanski Most	II kvartal	FA	1.144.208,00		0,42	480.567,36
55	Sanski Most	III kvartal	FA	1.033.590,90		0,42	434.108,17
54	Sanski Most	IV kvartal 2022. godine	FA	1.001.389,00		0,42	420.583,38
222	UKUPNO FA (Pravna lica)			4.249.703,90			1.784.875,63
686	Ukupno pravna + fizička lica			6.244.957,90			2.532.288,85
148	Velika Kladuša	I kvartal	IP	526.062,00		0,38	199.903,56
153	Velika Kladuša	II kvartal	IP	576.912,00		0,38	219.226,56
151	Velika Kladuša	III kvartal	IP	508.206,00		0,38	186.384,22
146	Velika Kladuša	IV kvartal 2022. godine	IP	495.412,00		0,38	188.256,56
598	UKUPNO IP(Fizička lica)			2.106.592,00			793.770,90
26	Velika Kladuša	I kvartal	FA	606.060,00		0,42	254.545,20
26	Velika Kladuša	II kvartal	FA	633.441,00		0,42	266.045,22
26	Velika Kladuša	III kvartal	FA	534.447,00		0,42	224.467,74
26	Velika Kladuša	IV kvartal 2022. godine	FA	545.744,00		0,42	229.212,48
104	UKUPNO FA (Pravna lica)			2.319.692,00			974.270,64
702	Ukupno pravna + fizička lica			4.426.284,00			1.768.041,54
4101	UKUPNO USK			36.882.907,20			14.952.591,13

Izvor: Aplikacija za obradu novčanih podrški – Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

- IP – fizička lica
- FA- obrti i pravna lica

Tabela .12. Prikaz otkupljenog mlijeka po gradovima/općinama

OPĆINA	BROJ APLIKACIJA	OTKUPLJENA KOLIČINA MLIJEKA	OSTVARENA NOVČANA PODRŠKA U KM
Bihać	188	1.190.886,00	472.040,14
Bosanska Krupa	391	5.292.779,10	2.161.857,24
Bosanski Petrovac	262	1.449.977,60	572.836,61
Bužim	226	2.994.117,00	1.229.774,84
Cazin	1287	13.082.996,60	5.331.864,85
Ključ	359	2.200.909,00	883.887,06
Sanski Most	686	6.244.957,90	2.532.288,85
Velika Kladuša	702	4.426.284,00	1.768.041,54
UKUPNO	4101	36.882.907,20	14.952.591,13

Izvor: Aplikacija za obradu novčanih podrški – Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Grafikon 1. Prikaz otkupljenog mlijeka po gradovima/općinama

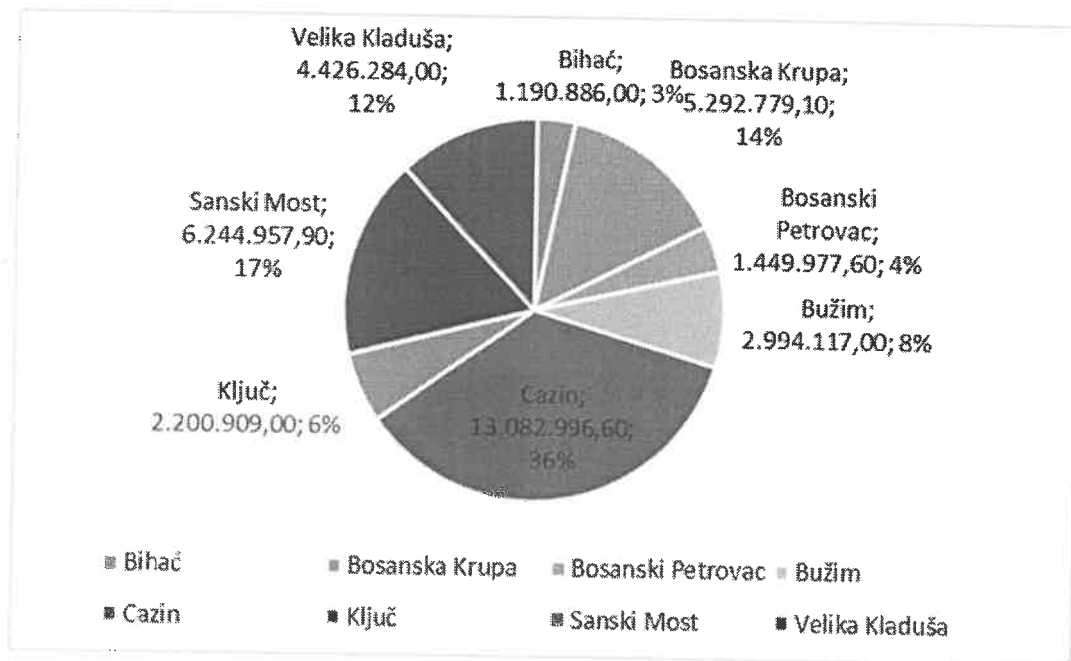

Tabela 13. Kvantitativna i procentualna uporedba po jedinicama poticane proizvodnje za 2022. i 2023. godinu za federalne novčane podrške.

Vrsta proizvodnje	Jedinica mjere	Količina 2022. godina	Količina 2023. godina	Razlika (kvant)	Razlika %
Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka (IV kvartal 2022. I,II i III kvartal 2023. godine)	litra	37.173.616,00	36.882.907,20	-290.708,80	-0,79%
Košnice pčela, uzgoj pčelinjih zajednica	košnica	35.381,00	37.135,00	1.754,00	4,95
Košnice pčela, uzgoj pčelinjih zajednica	košnica	6.421,00	7.186,00	765,00	11,91
Proizvodnja goveđeg mesa – tov junadi od teladi iz domaćeg uzgoja	grla	332,00	245,00	-87,00	-26,21%
Proizvodnja goveđeg mesa – tov junadi od teladi iz domaćeg uzgoja	grla	304,00	217,00	-87,00	-13%
Proizvodnja goveđeg mesa – tov junadi od teladi iz uvoza	grla		40,00	40,00	
Proizvodnja slatkovodne ribe	kg	479.890,58	618.189,80	138.299,22	28,81%
Uzgoj 18-sedmičnih pilenki	kljunova	5.500,00	5.200,00	-300,00	-5,46%
Uzgoj bosanskog brdskog konja i domaćeg magarca u tipu	grla	6,00	9,00	3,00	50%
Uzgoj bosanskog brdskog konja i domaćeg magarca u tipu	grla	54,00	86,00	32,00	59,25%
Uzgoj bosanskog brdskog konja i domaćeg magarca u čistoj krvi	grla	6,00	7,00	1,00	16,66%
Uzgoj domaće buše u tipu	grla	7,00	1,00	-6,00	-85,72%
Uzgoj domaće buše u tipu	grla		7,00	7,00	
Uzgoj goveda u sistemu krava – tele	grla	66,00	132,00	66,00	100%
Uzgoj goveda u sistemu krava – tele	grla	204,00	219,00	15,00	7,35%
Uzgoj psa tornjaka	grla	10,00	10,00	0,00	
Uzgoj psa tornjaka	grla		4,00	4,00	
Uzgoj rasplodne stoke - krmača	grla	14,00	12,00	-2,00	-14,29%
Uzgoj rasplodne stoke - rasplodnih junica	grla	1.140,00	1.274,00	134,00	11,75%
Uzgoj rasplodne stoke (koze)	grla	94,00	104,00	10,00	10,63%
Uzgoj rasplodne stoke (koze)	grla		25,00	25,00	
Uzgoj rasplodne stoke (ovce)	grla	13.989,00	13.855,00	-134,00	-0,96%
Uzgoj rasplodne stoke (ovce)	grla	4.577,00	5.261,00	684,00	14,94%
Proizvodnja ječma, zobi i tritikala	ha	128,60	144,52	15,92	12,37%
Proizvodnja ječma, zobi i tritikala	ha	387,45	347,88	-39,57	-10,22%
Krušna žita - obeštećenje proizvodnje radi niskih prinosa i loše kvalitete	ha		330,44	330,44	
Proizvodnja krušnih žita (pšenica i raž)	ha	191,44	335,78	144,34	75,39%
Proizvodnja merkantilnog kukuruza	ha	74,70	152,79	78,09	104%
Proizvodnja merkantilnog kukuruza	ha	266,15	335,11	68,96	25,91%
Proizvodnja povrća	ha	4,98	7,54	2,56	51,40%
Proizvodnja silažnog kukuruza grašak, grahorice i DTS	ha	1.270,84	1.219,32	-51,52	-4,06
Proizvodnja silažnog kukuruza grašak, grahorice i DTS	ha	2.181,59	2.447,82	266,23	12,20%
Proizvodnja uljarica (uljana repica, suncokret i soja)	ha	69,30	77,00	7,70	11,11%
Proizvodnja voća	ha	2,25	3,47	1,22	54,22%

Proizvodnja voća - malina	ha	4,31	2,85	-1,46	-33,88%
Proizvodnja grožđa i maslina	ha	1,91	1,91	0,00	
Proizvodnja heljde	ha	6,28	0,00	-6,28	

Izvor: Aplikacija za obradu novčanih podrški – Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i
kantonarno Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Tabela 14. Prikaz otkupa mlijeka po godinama od 2000. do 2023. godine

Godina	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Otkup mlijeka	6.671.070,00	10.352.714,63	16.972.278,00	23.375.728,50	28.582.760,00	33.272.967,00	29.379.782,00	30.928.746,50	32.752.108,00	32.796.137,00	33.128.724,50

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
33.322.002,50	31.940.956,00	31.812.398,00	35.643.612,50	36.594.010,50	36.690.006,00	33.460.087,50	35.252.458,00	33.748.894,50	36.301.211,70	37.338.828,30	37.173.616,00	36.950.392,20

Grafikon 2. Prikaz otkupa mlijeka po godinama od 2000. do 2023. godine

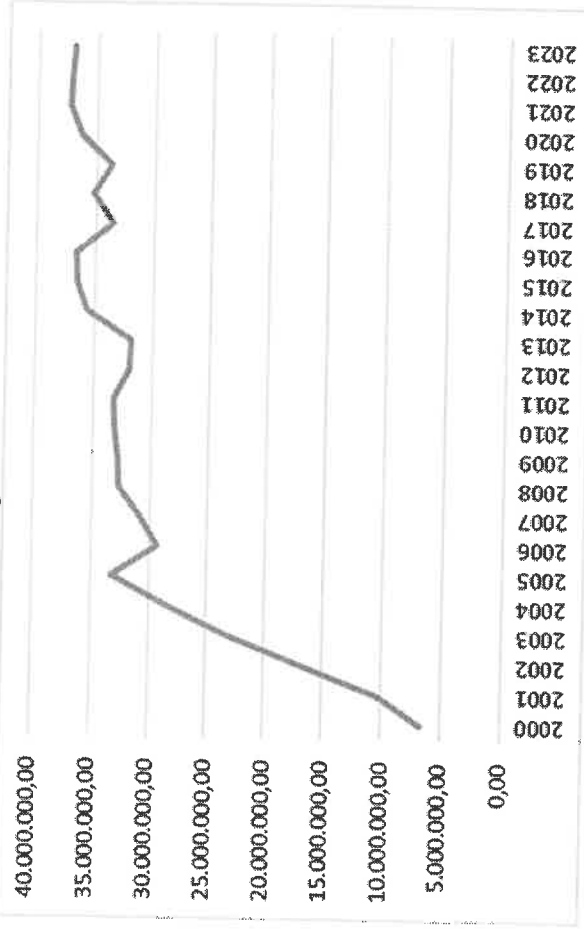

Tabela 15. Prikaz broja aplikanata i aplikacija za ostvarivanje kantonalnih i federalnih novčanih podrški u 2023. godini

	Broj aplikanata	Broj aplikacija	Odobreno aplikacija	Odbijeno aplikacija
Kantonalne podrške	2.813	3.863	3.751	112
Federalne podrške (bez mlijeka)	1.572	2.219	2.170	49
Federalne podrške za kravlje mlijeko IV kvartal 2022. I, II i III kvartal 2023. godine	1.156	4.376	4.101	19
UKUPNO	5.541	10.458	10.022	180

Izvor: Odsjek za novčane podrške

Tabela 16. Prikaz ostvarenih novčanih podrški iz Budžeta Federacije BiH i Unsko-sanskog kantona

Nivo finansiranja	Broj aplikacija	Iznos odobrenih novčanih podrški u KM
Novčane podrške iz Budžeta Unsko sanskog kantona	3.751	9.947.627,18
Novčane podrške iz budžeta Federacije BiH - po modelu poticaja proizvodnje	2.170	6.936.921,02
Novčane podrške iz budžeta Federacije BiH - Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka	4.101	14.952.591,13
Novčane podrške iz budžeta Federacije BiH - po modelu ruralnog razvoja	417	4.749.333,89
UKUPNO:	10.439	36.586.473,22

Izvor: Odsjek za novčane podrške

Prikaz registriranih pravni i fizički lica u federalnom Registru RPG/RK

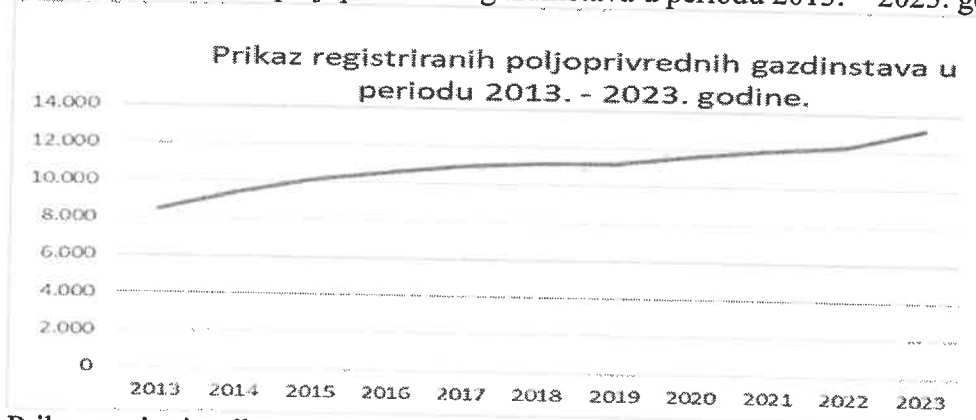
- Poljoprivredna gazdinstva - Praksa je pokazala da su poljoprivredna gazdinstva osnovni oblik organizacije nosioca poljoprivredne proizvodnje, odnosno ona su najznačajniji subjekti u organizovanju poljoprivredne proizvodnje na području Unsko-sanskog kantona. Porodična poljoprivredna gazdinstva donose razvoj koji se temelji na očuvanju okoliša i bioraznolikosti.

Tabela 17. Prikaz registriranih poljoprivrednih gazdinstava i pravnih subjekata u periodu od 2013. - 2023.

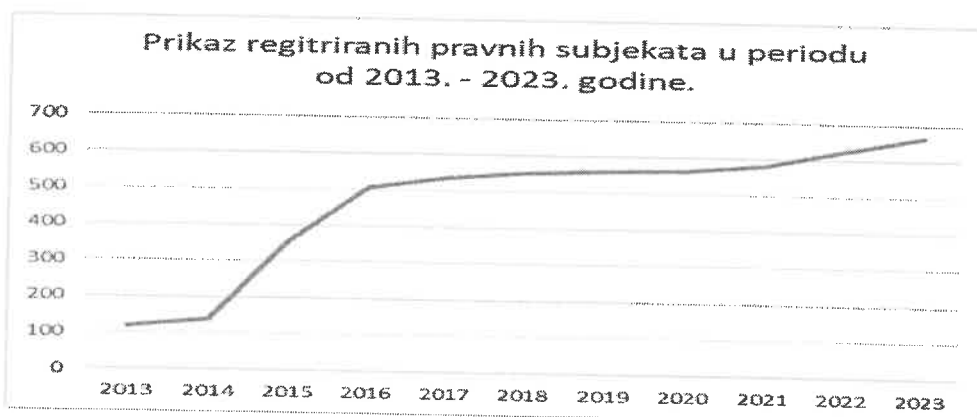
GODINA	PPG	PG-PS	UKUPNO PPG+PG-PS	BROJ ČLANOVA RPG	BROJ ZAPOSLENIH	UKUPNO BROJ ČLANOVA RPG + BROJ ZAPOSLENIH
2013	8.494	120	8.614	20.959	454	21.413
2014	9.435	139	9.574	23.107	484	23.591
2015	10.133	355	10.488	24.436	702	25.138
2016	10.597	507	11.104	25.170	828	25.998
2017	10.967	534	11.501	25.721	1.004	26.725
2018	11.140	553	11.693	22.975	997	23.972
2019	11.187	559	11.746	25.842	1.018	26.860
2020	11.626	565	12.191	26.362	1.059	27.421
2021	11.959	581	12.540	26.800	1.084	27.884
2022	12.254	623	12.877	27.124	1.483	28.607
2023	13.172	666	12.506	27.376	1.595	28.971

Izvor: Registar poljoprivrednih gazdinstava i registar klijenata.

Grafikon 3. Prikaz registriranih poljoprivrednih gazdinstava u periodu 2013. – 2023. godine

Grafikon 4. Prikaz registriranih pravnih subjekata u periodu od 2013. – 2023. godine

III. Zaključna razmatranja i prijedlog mjera u cilju daljeg unapređenja primarne poljoprivredne proizvodnje

- Utrošena sredstva prikazana u Izvještaju su od značajne pomoći poljoprivrednim proizvođačima za opstanak porodičnih poljoprivrednih gazdinstava i pokazatelj su da se treba i mora osigurati dugoročna i stabilna podrška poljoprivredi i ruralnom razvoju kroz postojeće mjere i neke druge mjere, koje će doprinijeti povećanju obima proizvodnje, dolaska do vrijednijeg i kvalitetnijeg poljoprivrednog proizvoda, većeg i stabilnog prihoda poljoprivrednom gazdinstvu kroz uvođenje novih tehnologija u poljoprivredu, diverzifikaciju poljoprivredne djelatnosti.
- Posebnu pažnju potrebno je posvetiti mjerama zemljišne politike, koje će omogućiti povećanje nivoa korištenja raspoloživih obradivih površina, povećanje zemljišnih posjeda kojima raspolažu poljoprivredna gazdinstva, zaštitu i unapređenje plodnosti zemljišta, sprečavanje trajnog gubitka poljoprivrednog zemljišta plavljenjem i prenamjenom u građevinsko zemljište, te privođenje neobrađenog poljoprivrednog zemljišta poljoprivrednoj proizvodnji.
- Posljednjih nekoliko godina susrećemo se sa sve češćim problemom koje poljoprivrednim proizvođačima nanose divlje svinje, uništavajući poljoprivredne usjeve, što predstavlja dodatnu nesigurnost poljoprivrednih proizvođača.

Analizom podataka o realizaciji novčanih podrški i aktualnom stanju poljoprivredne proizvodnje evidentni su brojni problemi i slabosti koji se najviše iskazuju kao:

- nedovoljna veličina zemljišnog posjeda,
- klasična i tržištu neprilagođena proizvodna struktura,
- nesređeni i nerazjašnjeni imovinsko-pravni odnosi,
- niska produktivnost po jedinicama kapaciteta,
- nedovoljna i neadekvatna tehnološka opremljenost,
- nedostatak povoljnih kreditnih sredstava,
- nizak nivo investiranja,
- nedostatak prerađivačkih kapaciteta na području Unsko – sanskog kantona.

U skladu sa naprijed izloženim, u narednom periodu radi daljeg unapređenja poljoprivredne proizvodnje i efekata novčane podrške, mjere koje se na lokalnom nivou trebaju poduzeti su sljedeće:

- daljnjim razvojem sistema podrški u poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju preferirati robne proizvođače, odnosno one proizvođače koji ostvaruju značajnu proizvodnju i plasiraju svoje proizvode na tržište i onima kojima je to osnovna djelatnost,
- provoditi kontinuiranu edukaciju poljoprivrednih proizvođača u pogledu primjene savremene tehnologije u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Broj:
Bihać:

Na osnovu člana 96. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj:9/17), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona Skupština Unsko-sanskog kantona na sjednici održanoj dana _____ 2024. godine, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

I

Prihvata se Izvještaj o realizaciji kantonalnih i federalnih novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2023.godinu.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona.

Broj:
Bihać,

Predsjedavajući
Skupštine Unsko – sanskog kantona

Zikrija Duraković